

Тема. Природні зони Південної Америки. Вертикальна поясність Анд

Мета

Навчальна: ознайомити учнів зі своєрідним органічним світом Південної Америки; формувати уявлення про особливості природних зон, рослинний та тваринний світ;

Розвиваюча: розвивати інтерес до вивчення географії, застосовуючи цікаві інтерактивні форми і методи роботи; розвивати уміння роботи з атласом та контурними картами, з візуальними джерелами знань; аналізувати, виділяти істотні ознаки, узагальнювати та робити висновки;

Виховна: виховувати самостійність під час проведення досліджень, культуру мовлення; творчу особистість учнів, комунікативні компетентності.

Обладнання: фізична карта Південної Америки, плакат природних зон материка, підручники, атласи, відео та аудіо записи, картинки тваринного світу.

Тип уроку: комбінований.

Очікувані результати: учні уміють пояснювати прояви широтної зональності на рівнинах та вертикальної поясності в горах Південної Америки; працюють з візуальними джерелами інформації; орієнтуються в атласі; оцінюють наслідки втручання людини в природні комплекси материка.

ХІД УРОКУ

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

Перевірка присутності учнів, привітання.

Метод «Психологічна настанова»

До успіху!

Усміхніться один одному, подумки побажайте успіху на уроці. Для того, щоб впоратися із завданнями, будьте старанними та уважними.

II. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

Приєм «Генератор ідей»

- Що таке природна зона?
- Чим зумовлене утворення природних зон?
- Чому утворюється широтна зональність?
- Що таке висотна поясність?

III. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ТА ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Прийом «Дивуй!»

Діти прослуховують короткий аудіозапис дикої природи Південної Америки (час: 1.48-2.09) – <https://www.youtube.com/watch?v=YQRv3TVoMIU>.

Таке різноманіття звуків природи можна спостерігати на одному із наймальовничіших материків світу. Сьогодні ми з вами ознайомимося із природними зонами Південної Америки, навчимося працювати з візуальними джерелами знань, аналізувати, виділяти істотні ознаки, розвиватимемо вміння роботи з картою, а також поговоримо про Амазонські джунглі – найбільший у світі тропічний ліс.

IV. ВИВЧЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ

План уроку:

1. Природні зони материка: клімат, ґрунти, рослинний і тваринний світ
 - *Вологі екваторіальні ліси (сельва)*
 - *Савани і рідколісся (кампус, льянос)*
 - *Степи і напівпустелі (пампа)*
2. Вертикальна поясність Анд
3. Вплив діяльності людини на природні зони

Природні зони материка: клімат, рослинний і тваринний світ

Розповідь вчителя. Відомо, що природна зона є великим природним комплексом із притаманними лише їй компонентами природи: кліматом, ґрунтами, рослинністю та тваринним світом. Для рівнин Південної Америки характерне чітке чергування природних зон від екватора до полюсів, тобто простежується широтна зональність. Сьогодні на уроці ми розглянемо кожну природну зону окремо, а ви спробуєте себе в досить новій і незвичайній ролі, ролі вчителя.

Застосування методу «Навчаючи-вчуся»

Вчитель ставить завдання більш сильним учням підготувати інформацію про природні зони Південної Америки, а потім презентувати вивчену інформацію всьому класу.

Презентація роботи учнів.

Коротка розповідь учня про вологі екваторіальні ліси.

Вчитель разом із учнем підсумовують подану інформацію за допомогою прийому «Кластер».

розташовані по обидва боки від екватора	велика кількість тепла і вологи	червоно-жовті фералітні ґрунти
понад 40 тисяч видів рослин	«Сельва» в перекладі з португальської – «ліс»	дерева утворюють 3-5 ярусів
перелогове землеробство	«Царство комах і павуків»	прісноводна фауна риб (близько 2000 видів) являє собою третину світової

Вчитель. Цікаві факти про різноманітний і багатий світ природних зон саван і рідколісся розкаже учень, який готовий поділитися з нами цією інформацією.

Коротка розповідь учня про савани і рідколісся.

Вчитель разом із учнем підсумовують подану інформацію за допомогою прийому «Кластер».

Савани Північної півкулі – льянос «льяно» – рівний: більш вологі	розташовані на Орінокській низовині, більшій частині Гвіанського та Бразильського плоскогір'їв	Савани Південної півкулі – кампос «кампо» – поле: посушливі
клімат постійно жаркий, але перемінно-вологий субекваторіальний	«Льянос» та «Кампос»	скотарство (велика рогата худоба, вівці) і монокультурне рослинництво (соя, тютюн, кукурудза, цукровий очерет, виноград, фрукти)
розвиток екстенсивного скотарства	у субекваторіальному та тропічному поясах на червоних та червоно-коричневих ґрунтах	мають меншу кількість деревних порід, зустрічаються зарості чагарників,

		кактуси, мімози, «пляшкові» дерева
--	--	---------------------------------------

Коротка розповідь учня про савани і рідколісся.

Вчитель разом із учнем підсумовують подану інформацію за допомогою прийому «Кластер».

у перекладі з мови індіанців означає «простір, позбавлений деревної рослинності»	розміщена здебільшого у субтропічному поясі, вологий субтропічний клімат	загальна площа понад 750 тис. км ²
природна область на сході Аргентини; акумулятивна рівнина	Степи і напівпустелі	злаки – буйволова трава, ковила, аристіди, бородачі; з різнотрав'я – пасльони, вербена, портулак
основна сільськогосподарська область Аргентини: землі пампи розорані або обернені на пасовища	родючі сіро-коричневі ґрунти, переважає травяниста рослинність	тварини: пампасний олень, броненосці, нанду, нутрія

Вчитель. У Південній Америці порівняно з іншими материками тропічних широт найбільший набір природних зон. Основними природними зонами материка є вологі екваторіальні ліси (сельва), савани і рідколісся, травянисті стеги (пампа), пустелі і напівпустелі, які простягаються вздовж узбережжя материка. А зараз я хочу показати вам відео ролик про тваринний світ Південної Америки, а в кінці уроку ми з вами перевіримо наскільки уважними і зосередженими ви були:

<https://www.youtube.com/watch?v=wXOkyVrsGko>.

Вертикальна поясність Анд

Розповідь вчителя. Гори у Південній Америці відрізняються, в тому числі, кліматичними та природними зонами (мал. 1). Щоб краще розуміти специфіку особливостей вертикальної поясності Анд краще розглянути її на прикладах. Анди розділяються на три зони.

1. Широта південного тропіка:

- Альпійські луки
- Листопадні ліси
- Твердолистяні вічнозелені ліси
- Напівпустелі

2. Центральні Анди:

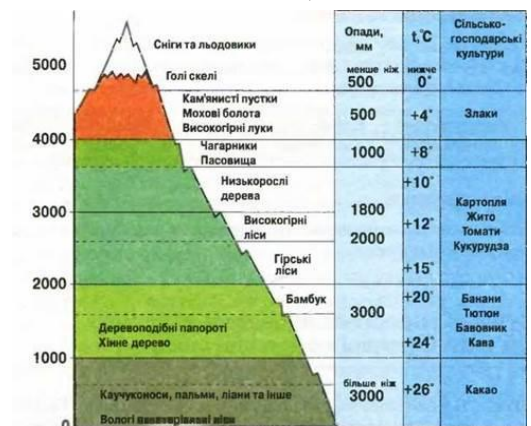
- Сухі гірські степи і напівпустелі.

3. Анди на широті екватора:

- Максимальна кількість кліматичних поясів.

По-перше, варто відзначити Анди на широті екватора, адже саме тут знаходиться найбільша кількість кліматичних поясів. І це не дивно, адже чим ближче до екватора, чим спекотніше, гори, у зв'язку з тим, що температура в горах падає із збільшенням висоти над рівнем моря, як наслідок, тут спостерігається найбільша кількість кліматичних поясів, що логічно.

В Центральних Андах, у зв'язку з тим, що обмежений доступ поступу повітряних і вологих мас – спостерігається мізерна кількість опадів, що веде до того, що тут спостерігаються такі природні зони, як степи та напівпустелі.

Малюнок 1

Також, варто відзначити Анди на широті тропіків. У підніжжі гір можна виділити таку природну зону, як напівпустелі, потім йдуть – твердолистяні та вічнозелені ліси, далі – листопадні ліси і на самій вершині знаходяться альпійські луки.

Тваринний світ Анд представлений багатьма ендемічними видами. По всій гірській області Анд поширені лама, очковий ведмідь, зустрічається шиншила, із хижих птахів-ендеміків – кондори.

Вплив діяльності людини на природні зони

Розповідь вчителя. Господарська діяльність на території Північної Америки призвела до істотних змін природних комплексів, а в місцях найбільш інтенсивного господарювання – до заміни природних комплексів на антропогенні.

Найбільших збитків природі материка завдано в сільськогосподарських районах, у місцях видобутку корисних копалин, у містах із високим рівнем розвитку промисловості та великою кількістю населення.

У багатьох районах Південної Америки люди тривалий час перетворюють великі ділянки землі на сільськогосподарські угіддя.

Особливо помітно зменшується площа лісів Амазонії. На величезних територіях вирубують і випалюють ліси. Така діяльність людини завдає шкоди не лише вологим тропічним лісам, а й прилеглим територіям.

Вона призводить до зменшення опадів, обміління річок, збіднення рослинного покриву і тваринного світу.

V. ЗАКРІПЛЕННЯ ВИВЧЕНОГО МАТЕРІАЛУ

Робота в групах

Гра «Вгадай» на основі попередньо переглянутого відеоролику про дику природу тваринного світу Південної Америки – <https://www.youtube.com/watch?v=mlRIYiQfXfY>.

Вчитель показує картинки (дод.1) тварин, а учні, працюючи в парах, піднімають картки (дод. 2) із правильною назвою тварин.

VI. ПІДСУМОК УРОКУ, РЕФЛЕКСІЯ

Основну частину Південної Америки займають природні зони вологих екваторіальних лісів, а також саван і рідколісся. Амазонська Гілея не має собі рівних на Землі за багатством видів.

У горах Андах яскраво виражена висотна пояси́сть, найбільш повно виявляється в екваторіальних широтах.

Прийом «Незакінчені речення», аналіз роботи на уроці

1. Найбільшу кількість висотних поясів природних зон можна зустріти в...
2. Вологі екваторіальні ліси у Південній Америці називають...
3. Природна зона гемігілей знаходиться...
4. Найсухіша природна зона Південної Америки...
5. На території Південної Америки водяться такі тварини...
6. Природа вологих лісів Південної Америки дуже різноманітна, тому що...

VII. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

1. Опрацювати параграф у підручнику.

2. Скласти характеристику однієї з природних зон Південної Америки, користуючись картами атласу, і заповнити у робочих зошитах таблицю «Природні зони Південної Америки».

Природна зона	Географічне положення	Кліматичний пояс	Ґрунти	Рослинність	Тваринний світ

TutKnow.ru

© E. Kennen 20

животнымир.ру

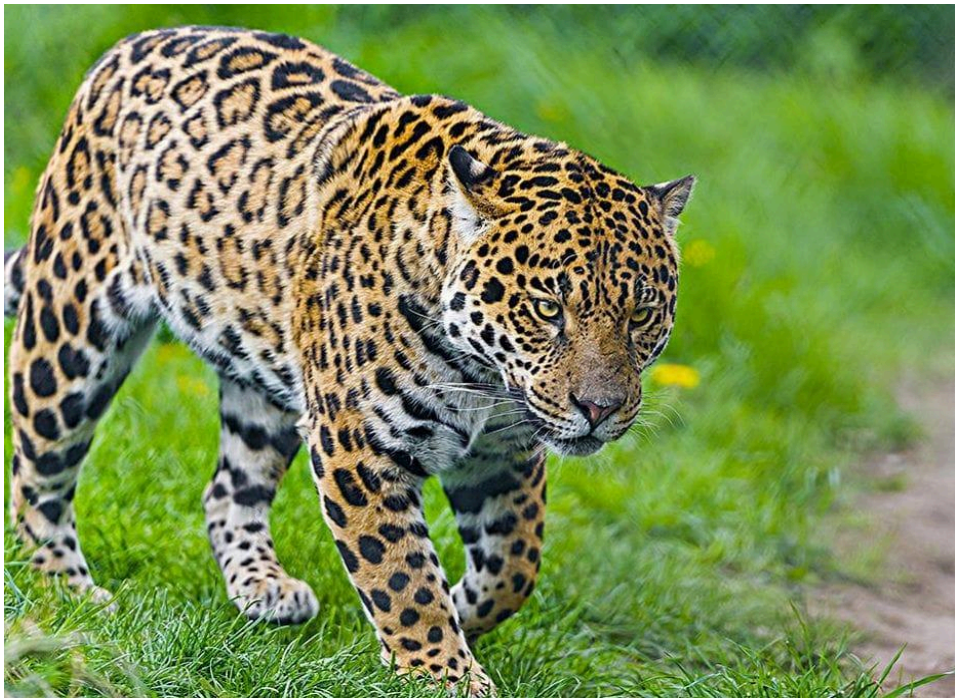

Альпака	Червоно-чорна піранга	Лінивець	Тукан	Дикобраз
Пекарі	Оцелот	Гіацинтовий ара	Шиншила	Ревун
Червоноока квакша	Гарпія	Капуцин	Довговолосий броненосець	Королівський гриф
Гривистий вовк	Дегу	Анаконда	Вікунья	Андський кондор

Золотиста лева ігрунка	Капібара	Кайман	Піранья	Пелікан
Очковий ведмідь	Едипів тамарин	Гризон	Колібрі	Амазонський ламантин
Мурахіод	Гуанако	Амазонський дельфін	Гоацін	Собака
Нанду	Носуха	Синелобий амазон	Тапір	Ягуар